

Лікарські косметичні засоби для лікування акне.

Особливості асортименту в аптеках України.

Казакова І.С., Лебединець В.О., Казакова В.С.

Національний фармацевтичний університет, м.Харків, Україна

Kazakova_10@i.ua

Протягом прогнозованого періоду 2020-2026 років світовий ринок косметики буде розвиватися із середньорічними темпами зростання на рівні 2,81%. Одними із сучасних трендів є розробка та використання косметичних препаратів багатоспрямованої дії. Особливо актуальною категорією фармацевтичної продукції є лікарські косметичні засоби, які здатні об'єднувати терапевтичні і косметичні властивості. Відповідно до вимог чинної нормативної документації, дана продукція відноситься до категорії лікарських препаратів і реалізується виключно в аптечних установах. З огляду на цей факт, метою дослідження став аналіз тенденцій вдосконалення сучасної номенклатури лікарських косметичних засобів, що реалізуються в умовах аптек на території України.

Як об'єкти дослідження були вивчені лікарські препарати, представлені в асортименті аптек України, призначені для лікування такого поширеного захворювань шкіри, як акне.

В якості методів дослідження були застосовані методики аналізу відкритих інформаційних джерел - матеріали законодавчих документів, реєстраційна база лікарських препаратів, видання «Компендіум» 2019., інструкції по застосуванню даної категорії фармацевтичної продукції.

Першим етапом роботи було вивчення лікарських засобів, призначених для лікування і профілактики захворювань шкіри (категорія D - дерматологічні засоби) по класифікаційної системі АТС (Anatomical Therapeutic Chemical classification system). За результатами аналізу реєстру дерматологічних препаратів, зареєстрованих в Україні, була сформована інформаційна база продукції даної категорії, що складається з 562 торгових

назв. Категорія засобів для лікування акне становить 5,35%. Серед української продукції препарати для лікування акне складають всього 1,85%%, серед імпорتنих - входять в першу п'ятірку - 8,59%. Вивчення препаратів для лікування акне за країнами походження показало, що препарати українського виробництва складають 17%, іноземного виробництва - переважають, складаючи 83% від їх загальної чисельності.

Аналізуючи арсенал діючих речовин, представлених в рецептурі препаратів для лікування акне, слід зазначити, що в їх рецептурі переважають такі активні речовини як кератолітики, ретиноїди, що володіють комедонолітичною активністю і здатністю нормалізувати процеси кератинізації і диференціації епідермісу - адапален, азелаїнова кислота, ізотретіонін, бензоїл пероксид і ін. Кератолітична і протизапальна дія даних речовин посилюється в присутності антибіотиків, що також характерно для препаратів цього ряду.

Оцінюючи присутність аналізованих діючих речовин в залежності від форми випуску препарату, відзначали переважне введення адапалену в складі гелевих форм; присутність азелаїнової кислоти характерно для гелевих та кремоподібних форм випуску; кліндамицин присутній переважно в розчинах і гелях. Бензоїл пероксид переважно входить до складу гелів, емульсій і лосьйонів; адапален і кліндамицин представлені в гелевих формах випуску.

Таким чином, на основі вивчення законодавчої та реєстраційної бази лікарських препаратів дерматологічного призначення, проведена сегментація категорії препаратів для лікування акне і визначені тенденції їх номенклатури в аптеках України.

Встановлені тенденції косметичних засобів даної спрямованості дії дозволяють їх уніфікувати за основними ознаками та застосовувати в якості рекомендацій з метою вдосконалення їх арсеналу.